

a 210 ex. ř.) a mají právo podati odpor proti přihlášeným pohledávkám (§ 213 ex. ř.). Vydražitel nestojí k nadzástavnímu věřiteli v žádném právním poměru, otázku má-li platiti jemu či poddlužníkovi jeho (věřiteli hypotečnímu) přísluší rozhodnouti soudci, rozpočet provádějícímu, který by sám osoby, nároku nadzástavního věřitele na náhradu odporující, šlo-li by o zjištění sporných okolností, musil poukázati na pořad práva. Mezi osoby takové nemohl by však patřiti nikdy vydražitel jako takový, poněvadž nemá nároku dostati nějaké úhrady z nejvyššího podání, nýbrž jediné povinnost toto pině zaplatiti tomu, komu a jak je soud přikáže. Ač v tomto případě otázka, byl-li vydražitel v prodlení čili nic, není rozhodná, poněvadž vymáhání knihovní pohledávky k hotovému placení z nejvyššího podání přikázané žalobou jest proti vydražiteli vůbec nepřipustné, ať se tato cesta nastoupí dříve než nastala dle podmínek dražebních povinnost vydražitelova k složení nejvyššího podání čili po projití této lhůty, přece poukázati sluší oproti stěžovateli, že dle dražebních podmínek bylo vydražiteli složiti nejvyšší podání tudíž dojista zbytek věřitelům přímo nezaplacený nejdéle do dvou měsíců po té, když příkaz vešel v moc práva, kteráž lhůta dávno již byla prošlá, když 17. října 1919 podal tuto žalobu.

Čís. 452.

Dědickou přihlášku poddědice k pozůstalosti předního dědice z důvodu fideikomisární substituce nutno odmítnouti a nelze proto, že tato přihláška dotýká se jmění, k němuž se přihlásil též dědic předního dědice, zahájit řízení dle § 125 a násl. nesp. říz.

(Rozh. ze dne 23. března 1920, R I 116/20.)

Matěj N. zemřel dne 14. května 1917, zanechav závěť, v níž ustanovil universálním dědicem svého syna Jana N—a s tím, že, kdyby přišel ve válce o život a se nevrátil, má připadnouti celá pozůstalost manželce zůstavitelově Anně N—ové. Pozůstalost odevzdána byla pak Janu N—ovi s tím, že v případě úmrtí jeho má připadnouti pozůstalé vdově Anně N—ové, nevlastní to matce Janě N—a. Když pak Jan N. dne 25. prosince 1918 zemřel doma na úbytě, nezanechav poslední vůle, přihlásil se k pozůstalosti ze zákona František R., jediný to zákonný dědic Jana N—a, jenž pocházel z prvního manželství jeho vlastní matky a soud přihlášku jeho přijal. Současně přihlásila se Anna N—ová, odvolávajíc se na poslední vůli Matěje N—a, k pozůstalosti, pokud jde o jmění, které Janu N—ovi připadlo jako dědici Matěje N—a a přihláška její byla rovněž na soud přijata. Po výslechu účastníků odkázal pozůstalostní soud Františka R—a s jeho dědickým nárokem na pořad práva dle obdoby § 126 nesp. říz., uloživ mu, by do 4 neděl po právoplatnosti usnesení podal na Annu N—ovou žalobu k uplatnění svého dědického nároku ohledně jmění, na něž si činí nárok též Anna N—ová. Rekursní soud souhlasil s postupem pozůstalostního soudu.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů a nařídil pozůstalostnímu soudu, by v projednání pozůstalosti Jana N—a pokračoval, řídě se právními zásadami, jak jsou vysloveny v důvodech.

Důvody:

V této věci rozhodným jest, zda se jedná o případ § 125 a 126 nesp. říz., zdali totiž Anna N—ová, která se k pozůstalosti Jana N—a přihlásila na základě závěti Matěje N—a, s Františkem R—ou konkuruje, zda dědičkou Jana N—a vůbec jest. Pro zodpovězení této otázky v první řadě padá na váhu podstata fideikomisární substituce dle § 608 obč. zák. Tato záležitost v tom, že zůstavitel dědice zaváže, by přijaté dědictví po své smrti neb v jiných určitých případech druhému jmenovanému dědici zanechal. Nastane-li tedy případ substituce, vystřídá poddědic dědice, na prvním místě jmenovaného, v posloupnosti po zůstaviteli. Poddědic dědí substituční jmění po zůstaviteli, nikoli po dědici na prvním místě jmenovaném. Z toho následuje, že v případě substituce zahájení jest pozůstalostní řízení po prvním zůstaviteli. V tomto nově zahájeném řízení pozůstalostním má poddědic svou přihlášku dědičnou podati, tato se přijme na soud a projednání pozůstalosti pak za základ položí. Jan N. zemřel bez posledního pořízení, nastupuje tudíž po něm zákonná dědičná posloupnost. Anna N—ová, nejsouc pokrevní příbuznou Jana N—a, nemá zákonného práva dědičného k jeho pozůstalosti, jelikož zemřel bez poslední vůle, tedy nemá dědičného práva k jeho pozůstalosti vůbec. Pro posouzení, zda postup nižších soudů byl správným, přihlédnouti jest dále k ustanovení § 122 nesp. říz., dle něhož každá přihláška dědičná v předepsané formě vyhovující, má býti k soudu přijata, při čemž titul dědičného práva může býti uveden i dodatečně. Dále pak dlužno v té příčině uvážiti ustanovení § 123 nesp. říz., podle něhož jen toho, kdo věrohodně označen jest nejblíže příbuzným zůstavitele k zákonné dědičné posloupnosti povolaným, aneb jest ustanoven za dědice v platné poslední vůli, jest pokládati za oprávněného dědice. Vzhledem k těmto ustanovením a vyložené podstatě fideikomisární substituce dlužno usouditi, že je-li při podání dědičné přihlášky zjevno a jisto, jako v tomto případě, že ku dědictví se přihlašující jest pouze fideikomisárním substitutem zůstavitele, nikoliv však jeho dědicem, přihláška dědičná takovéto osoby k soudu přijata býti nemá, nýbrž že ji třeba odmítnouti. Dědičná přihláška Anny N—ové k pozůstalosti Jana N—a měla tedy po zákonu býti odmítnuta. Následkem toho není v tomto případě předpokladu pro řízení a postup ve smyslu § 123 až 127 nesp. říz., nejsouť zde ve skutečnosti dvě odporující si přihlášky dědičné, i neměl býti František R. odkázán na pořad práva. Věci Anny N—ové jest, chce-li Františka R—a na uznání svého substitučního nároku žalovati čili nic. V případném sporu, takto zahájeném, pak řešiti bude, jak vyložiti dlužno obsah odevzdací listiny po Matěji N—ovi a zda případ substituce nastal. Shora uvedená usnesení soudu pozůstalostního jakož i soudu rekursního odporují zjevně zákonu, a proto je bylo dle § 16 nesp. říz. zrušiti a pozůstalostnímu soudu pokračování v řízení pozůstalostním naříditi.

Čís. 453.

Zrušen-li rozsudek první stolice dle § 496 c. ř. s., nutno omeziti se na body, v nichž zrušovacím usnesením nařízeno bylo doplnění, a jen ohledně těchto bodů přípustným jest v řízení na soudě první stolice nový skutkový a průvodní přednes stran.